

**Výročná správa o činnosti
Univerzitnej knižnice
2009**

Stav a úroveň knižničných služieb

Štatútom Univerzitnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku z 24. februára 2009 došlo k zlúčeniu čiastkových knižníc na Katolíckej univerzite v Ružomberku a k vytvoreniu jednotnej Univerzitnej knižnice s centrálnym pracoviskom v Ružomberku a s pracoviskami na TF KU so sídlom v Košiciach a na Teologickom inštitúte TF KU so sídlom v Spišskom Podhradí. Následne bol vypracovaný Organizačný poriadok Univerzitnej knižnice s novým organizačným členením.

Rok 2009 sa tak stal rokom významných zmien v oblasti organizačnej, personálnej a priestorovej. Centralizácia UK KU už prináša prvé ovocie v akvizícii, katalogizácii, evidencii publikačnej činnosti, v zefektívnení a skvalitnení všetkých služieb poskytovaných knižnicou. Vďaka vedeniu univerzity došlo k rozšíreniu priestorov knižnice na Hrabovskej ceste 1, 1. posch. o 543 m², ktoré by mali slúžiť UK KU, kým bude vystavená nová budova knižnice.

Počas letných mesiacov sa uskutočnilo sťahovanie Centrálnej knižnice UK KU a katedrových knižníc PF KU a FZ KU, úprava a zariadenie nových priestorov, fyzické zlúčenie knižničných fondov čiastkových knižníc a prechod na jednotný klasifikačný systém. Pracovníci UK KU aplikovali nové signatúry, čiarové kódy a bezpečnostné pásky do viac ako 12 000 knižničných jednotiek, ktoré následne umiestnili v nových priestoroch. Rovnako náročnou prácou bolo aj zlučovanie fondov periodík a vytvorenie zoznamu duplicit. Po fyzickom zlúčení zbierok došlo v spolupráci so SNK k zjednoteniu on line katalógov Univerzitnej knižnice a k vytvoreniu nového OPAC. Vďaka mimoriadnemu nasadeniu všetkých pracovníkov UK KU sa podarilo ukončiť celý proces do začiatku akademického roku 2009/2010.

Napriek náročnej práci počas letných prázdnin pracovníci UK KU neprerušili akvizíciu a katalogizáciu knižničného fondu, prírastok knižničných jednotiek je dokonca vyšší ako za minulý rok. V roku 2009 sa skatalogizovalo 11 636 knižných jednotiek, z toho vzrástol aj počet zakúpených prírastkov z grantových prostriedkov MŠ SR, MK SR a Slovenskej rady rodičovských združení. Výnimočné obohatenie pre UK KU predstavuje aj knižnica prof. Milana S. Ďuricu, ktorý venoval približne 30 000 zväzkov Katolíckej univerzite v Ružomberku. Časť fondu už bola prevezená z Bratislavy do Ružomberka, kde sme začali s jeho triedením a spracovávaním.

Vďaka projektu *Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom (NISPEZ)* zahájila UK KU novú etapu práce

s elektronickými informačnými zdrojmi. V rámci tohto programu má UK KU zabezpečený prístup k databázam Knovel, ProQuest Central, Scopus, SpringerLink, Web of Science, Current Contents Connect, Essential Science Indicators, Wiley InterScience. K vlastným akvizíciám UK KU patrí aj predplatenie štyroch kolekcí databázy JSTOR na rok 2010.

Rok 2009 bol náročným a komplikovaným rokom aj pre pracoviská UK KU v Košiciach a Spišskom Podhradí. Veríme, že organizačné zmeny povedú ku skvalitneniu a k rozšíreniu služieb pre všetkých používateľov UK KU.

Knižničný fond

UK KU spracováva dokumenty v dvoch knižnično-informačných systémoch (ďalej KIS). UK KU v Ružomberku používa tretí rok *KIS Virtua*, prostredníctvom ktorého je zapojená do súborného katalógu knižníc v SR *Slovenská knižnica*. Pracoviská v Košiciach a v Spišskom Podhradí spracovávajú dokumenty v *KIS Paris* a pripravujú sa na prechod do *KIS Virtua*.

Centrálne pracovisko UK KU v Ružomberku a pracovisko v Košiciach majú otvorený knižničný fond, tzv. voľný výber kníh a časopisov. Špeciálne dokumenty nie sú pre používateľov voľne dostupné. Pracovisko Spišské Podhradie má knižničný fond uzatvorený v skladoch.

Profilácia knižničného fondu súvisí s výučbovými predmetmi KU, a teda jeho hlavnú časť tvoria humanitné a spoločenské vedy. V menšej miere je zastúpená literatúra z oblastí prírodných vied a zdravotníctva. Dopĺňovanie knižničného fondu prebieha na prvom mieste na základe požiadaviek vyučujúcich z fakúlt, ďalej na základe priebežného sledovania noviniek na knižnom trhu, ako aj z návrhov našich používateľov.

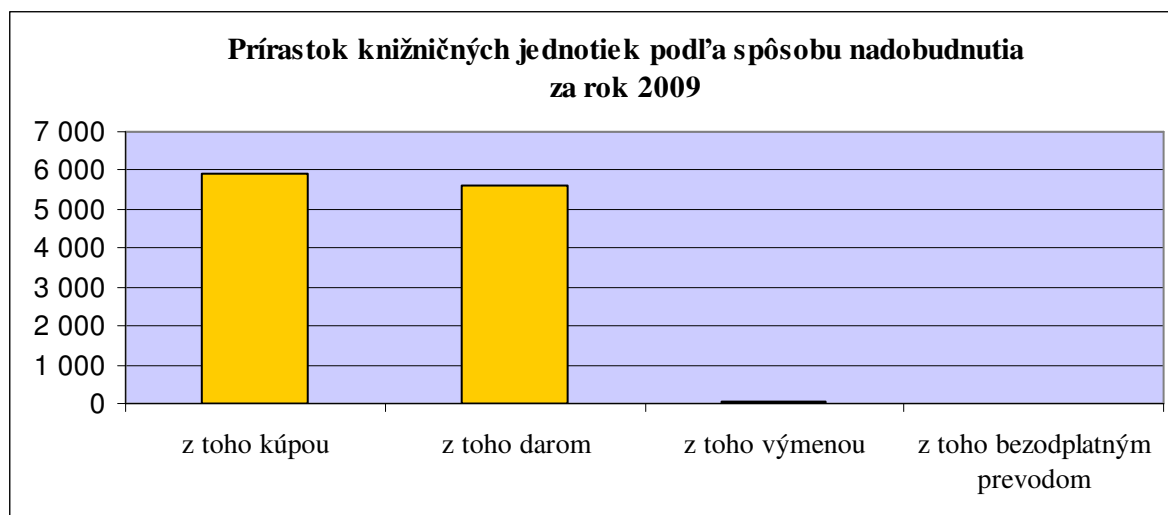
V tomto roku sa UK KU podarilo získať významný grant z Ministerstva školstva SR na zakúpenie kníh v hodnote 44 000 EUR. Druhým získaným grantom bol projekt z Ministerstva kultúry SR v programe 2.5 Akvizícia knižníc, cez ktorý boli zakúpené knihy v hodnote 3112,77 EUR. Tretím grantom použitým na rozšírenie knižničného fondu bol projekt zo Slovenskej rady rodičovských združení v hodnote 1 000 EUR. Celkové finančné náklady na nákup knižničného fondu boli 67 924 EUR.

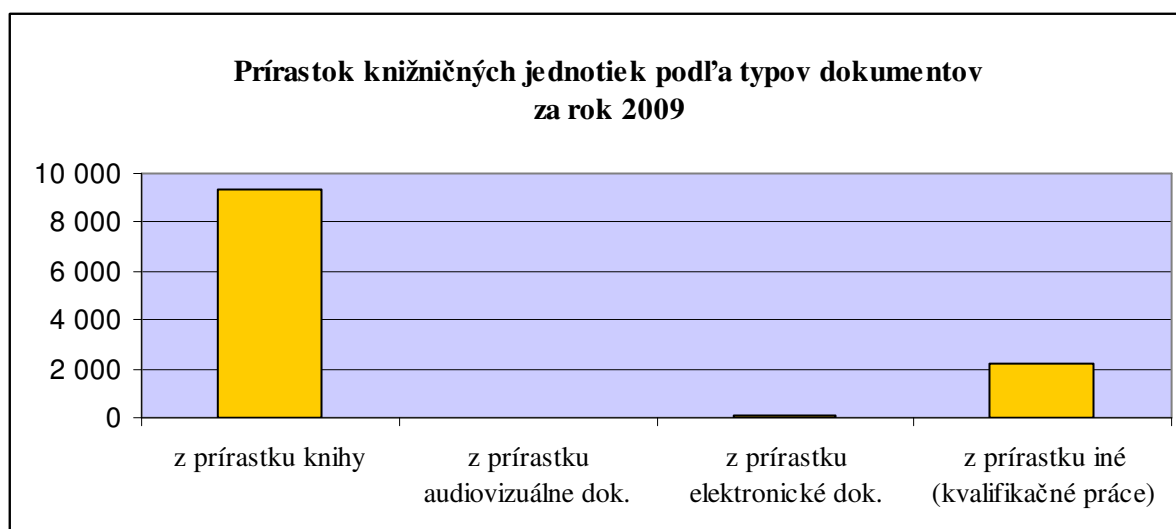
Ročný prírastok v UK KU bol 11 636 knižničných jednotiek. Podľa typu dokumentov boli na prvom mieste spracovávané knihy. Používatelia majú možnosť sledovať mesačné prehľady noviniek v knižničnom fonde na webovej stránke UK KU.

UK KU zatiaľ neviduje periodiká automatizovane v *KIS Virtua*. Zoznam aktuálne dochádzajúcich periodík, vystavený na webovej stránke Univerzitetnej knižnice, je priebežne aktualizovaný. Počet titulov dochádzajúcich periodík sa znížil, pretože niektoré časopisy boli nevyhovujúce po obsahovej stránke a iné tituly sú súčasťou elektronických databáz, ku ktorým má knižnica elektronický prístup.

S evidenciou publikačnej činnosti vysokoškolských učiteľov, vedeckých pracovníkov a doktorandov KU v Ružomberku v systéme *DaWinci* začala UK KU iba pred dvoma rokmi. V súčasnosti sa v databáze nachádza 8 489 bibliografických záznamov a 1 497 ohlasov.

Akvizícia	2007	2008	2009
Prírastok knižničných jednotiek	5 400	9 908	11 636
z toho kúpou	3 716	3 714	5 938
z toho darom	1 210	5 975	5 635
z toho výmenou	183	30	61
z toho inak	291	0	0
z toho bezodplatným prevodom	0	189	2
z toho prírastok kníh		8 374	9 313
z toho prírastok audiovizuálnych dok.		1	7
z toho prírastok elektronických dok.		73	68
z toho prírastok iných dok. (kvalifikačné práce)		1 460	2 248
Počet titulov dochádzajúcich periodík	310	425	270
z toho zahraničných periodík	91	126	102
Úbytky knižničných jednotiek	-	153	23
Celkový stav knižničného fondu	95 275	105 030	116 643

Knižničné služby a používatelia

Výpožičné služby patria k základným službám knižnice. Zaznamenali sme síce na jednej strane nárast návštevnosti UK KU a na druhej zníženie počtu registrovaných čitateľov. Mierne zníženie počtu používateľov je spôsobené zlúčením čiastkových knižníc a odstránením dvojitého členstva i znížením počtu študentov na KU v Ružomberku.

S rozširovaním knižničného fondu prirodzene stúpa počet výpožičiek i záujem o medziknižničnú výpožičnú službu z iných knižníc.

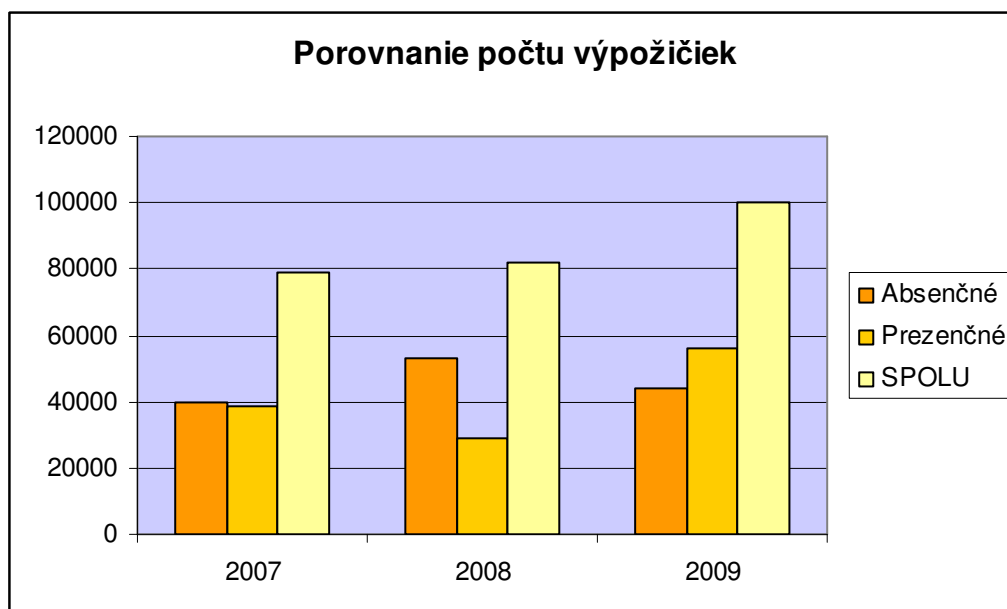
Počas Týždňa slovenských knižníc (23. 3. – 29. 3. 2009) sme odpustili registračné a sankčné poplatky.

Pre študentov 1. a 2. ročníka sme pripravili 9 informačných hodín, počas ktorých sa oboznámili so službami knižnice, s klasifikačným systémom, s vyhľadávaním v katalógu a s elektronickými informačnými zdrojmi. Ďalšie akcie informačnej výchovy sme uskutočnili v spolupráci so SNK a s EBSCO Information Services s.r.o.

UK KU získala v rámci projektu *NISPEZ* prístup k databázam Knovel, ProQuest Central, Scopus, SpringerLink, Web of Science, Current Contents Connect, Essential Science Indicators, Wiley InterScience. Okrem týchto elektronických informačných zdrojov má KU v Ružomberku v rámci národnej licencie prístup na vynikajúce databázy Ebsco.

UK KU zabezpečila skúšobné prístupy k databázam Atla Religion Database with AtlaSerials, Atla Historical Monographs Collection: Series 1 (13th Century to 1893), CINAHL with Full text, k časopisom Nature, Nature Medicine, Oxford Journals. S mimoriadnym ohlasom sa u študentov stretli najmä databázy PsycINFO, PsycARTICLES, PsycBOOKS, iste aj zásluhou dobrej spolupráce s pedagógmi Katedry psychológie FF KU.

Knižničné služby	2007	2008	2009
Výpožičky spolu	78 706	81 733	100 265
z toho absenčné výpožičky	39 951	52 852	44 271
z toho prezenčné výpožičky	30 741	23 751	51 285
z toho prezenčné periodiká	8 014	5 049	4709
MVS iným knižniciam	161	312	454
MVS z iných knižníc	406	544	548
Počet vypracovaných bibliografií a rešerší	21	10	234
Registrovaní používatelia	3791	7 310	5 966
z toho poslucháči VŠ	3059	6 387	4 968
Potenciálni používatelia	12930	10 914	8 375
z toho poslucháči VŠ			7 692
Akcie informačnej výchovy	17	7	15

Priestory a technické vybavenie

Rozšírenie UK KU na Hrabovskej ceste o 543 m² prinieslo výrazné zlepšenie priestorového a technického zázemia pre používateľov a pracovníkov knižnice. Priestory bývalého internátu boli upravené a zariadené pre potreby knižnice. Z dôvodu ochrany fondu boli zakúpené ďalšie dve bezpečnostné brány 3M a pracovná stanica pre personál WS 895 na programovanie radiofrekvenčných čipov. Implementácia RFID technológie sa plánuje na budúci rok. V UK KU sa znížil počet PC pre študentov z dôvodu vyradovania zastaraných prístrojov.

Všetky pracoviská UK KU umožňujú kopírovanie a skenovanie dokumentov vo vlastných priestoroch.

Priestory a technické vybavenie	2007	2008	2009
Počet miest v študovniach a čítárňach	177	177	174
Počet študovní	6	7	7
Celková plocha knižnice v m ²	1 401	1 401	2 527
z toho priestory pre používateľov	988	988	1 802
Počet počítačov	112	114	100
z toho s pripojením na internet	109	111	96
z toho pre študentov	94	96	78
z toho pre študentov s internetom	92	94	74
Online katalóg na internete (áno=1, nie=0)	-	1	1
Počet prevádzkových hod. pre používateľov	-	46	68

Zamestnanci knižnice

Počet pracovníkov sa vzhľadom na nové úlohy UK KU oproti minulému roku zvýšil. UK KU v spolupráci s FF KU pokračovala v projekte *Grundtvig – učiace sa partnerstvá*. V apríli 2009 sa uskutočnilo pracovné stretnutie partnerov zo Španielska, z Poľska a Turecka v UK KU v Ružomberku. Pri tejto príležitosti sme v spolupráci s FF KU dňa 17. apríla 2009 pred Kultúrnym domom A. Hlinku v Ružomberku usporiadali podujatie *Čítanie LIVE na námestí*. Do projektu sa aktívne zapojilo 54 študentov z ružomerských stredných odborných škôl.

Pracovníci UK KU sa priebežne zúčastňujú na odborných školeniach a seminároch. Dve pracovníčky získali certifikáty v rámci akreditovaného vzdelávacieho projektu *Vzdelávanie knihovníkov verejných knižníc pre znalostnú spoločnosť a ďalšie dve pracovníčky úspešne absolvovali rekvalifikačný kurz Knihovnícke odborné minimum*. Okrem toho traja pracovníci získali certifikáty na prácu s *KIS Virtua*.

Zamestnanci knižnice	2007	2008	2009
Počet zamestnancov (fyzické osoby)	15	15	18
zamestnanci vykonávajúci knihovnícke činnosti	15	15	18
z toho so základným knihovníckym vzdelaním (kvalifikačný kurz)	1	3	6
z toho s odborným knihovníckym vzdelaním (VŠ, SOŠ)	4	4	4
Počet zamestnancov (prepočítaný stav na plný úväzok)	14	15	18